

The SEB logo is displayed in white text on a green rectangular background in the top right corner of the page. The letters 'S', 'E', and 'B' are separated by vertical bars.The cover features a black and white photograph of a harbor scene with several ferries docked at a quay and multi-story buildings in the background. The water in the foreground is dark with white foam from the waves. A green horizontal bar is positioned across the middle of the image, containing the title and subtitle.

Sparbarometer kvartal 1 2018

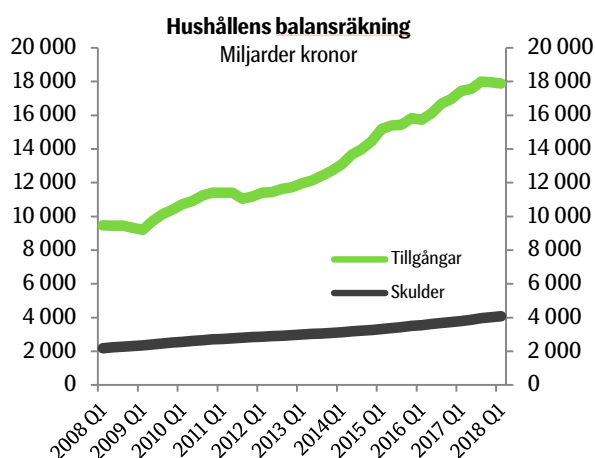
Privatekonomi – juni 2018

Sjunkande bostadspriser minskar hushållens förmögenhet

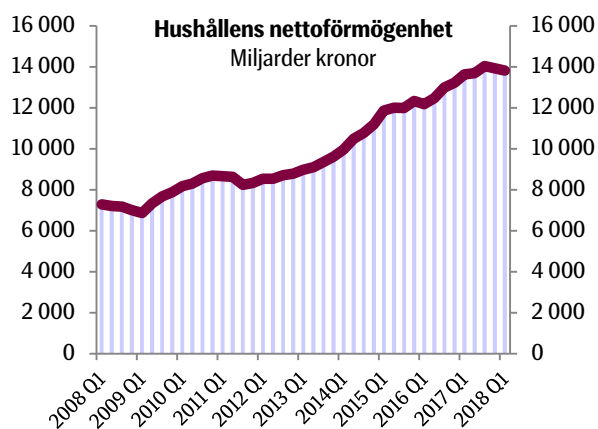
- **Fastighetstillgångarna sjönk med 96 miljarder första kvartalet 2018**
- **Hushållens tillgångar minskade med 60 miljarder kronor till 17 888 miljarder kronor**
- **Skulderna steg med 49 miljarder till 4 076 miljarder kronor**
- **Hushållens nettotillgångar minskade med 109 miljarder kronor (minus 0,8 procent)**

Förmögenhetsutvecklingen var negativ även under första kvartalet 2018. Värdet på tillgångssidan sjönk framför allt genom att fastighetstillgångarna backade med 1,2 procent. Aktietillgångarna var i princip oförändrade medan räntetillgångarna hade en svagt positiv utveckling under kvartalet. Aktietillgångarna minskade med 1 miljard, motsvarande minus 0,02 procent. I förhållande till samma kvartal föregående år minskade de med 4,3 procentenheter. Räntetillgångarna steg med 37 miljarder, vilket är en ökning med 0,9 procent. Det är samma ökningstakt som föregående kvartal. När det gäller fastighetstillgångarna är det andra gången sedan första kvartalet 2012 som de minskar i värde, minus 1,2 procent. Sedan första kvartalet 2000 har fastighetstillgångarna endast backat 10 kvartal med ett genomsnittligt värde på 1 procent.

Hushållens samlade tillgångar minskade denna gång med 5,9 miljarder kronor under första kvartalet, vilket motsvarar en minskning med 0,03 procent. Sammantaget innebär detta att tillgångarna uppgår till **17 888 miljarder kronor**. Hushållens skulder fortsatte att öka och steg med 49 miljarder, motsvarande en ökning med 1,2 procent. Det är dock 0,6 procentenheter lägre ökningstakt än föregående kvartal.

Tillgångarna består av bostäder, försäkringar, aktiesparande, fondsparande, sparkonto, premiepension och obligations-sparande. Den enskilt största tillgången, **bostäder, utgör drygt 43 procent av den samlade förmögenheten**. Det innebär alltså att förmögenheten till stor del drivs av värdeförändringar i bostäder och endast i mindre utsträckning av det kvartalsvisa nysparandet. För det första kvartalet 2018 medförde nedgången i bostäder att de sammantagna tillgångarna minskade. Den andra sidan av hushållens balansräkning, **den aggregerade skuldstocken, fortsatte att stiga** och den årliga ökningstakten föll tillbaka något men är fortfarande på en hög nivå, 7,3 procent i årstakt. Per den sista mars uppgick de samlade skulderna till **4 076 miljarder kronor, vilket är en ny rekordnivå**. Hushållens skulder fortsätter alltså att stiga medan tillgångarna för närvarande minskar. För det första kvartalet innebär det att de svenska hushållens samlade nettoförmögenhet, tillgångar minus skulder, utvecklades negativt. **Hushållens nettoförmögenhet sjönk med 0,8 procent under första kvartalet och låg vid utgången av kvartalet på 13 812 miljarder kronor.**

Hushållens nysparade var 73 miljarder kronor. Det är 3,8 miljarder kronor mindre än motsvarande kvartal föregående år. Nysparandet drevs i första kvartalet av tjänstepension (30 miljarder), inlåning (25 miljarder) och nysparande i premiepension (9 miljarder). Endast nysparandet i obligationer var fortsatt negativt (2 miljarder).

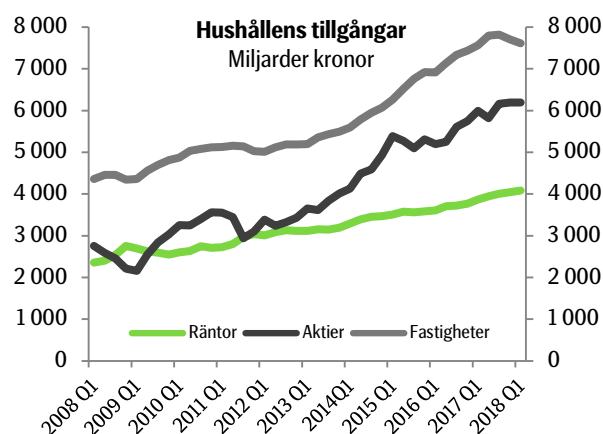
Q1 2018	Miljarder kronor
Ingående värde	17 948
Förändring räntetillgångar	+37
Förändring aktietillgångar	-1
Förändring fastighetstillgångar	-96
Varav nysparande	+73
Utgående värde	17 888
Skulder	-4 075
Nettotillgångar	13 812

Hushållens tillgångar minskade med 60 miljarder kronor

- **Svenskarnas bruttotillgångar uppgår till 17 888 miljarder kronor**
- **Fastighetstillgångarna sjönk med 1,2 procent under första kvartalet 2018**
- **Nysparandet uppgick till 73 miljarder och drevs av sparande i tjänstepension och på bankkonto**

Under det första kvartalet 2018 sjönk svenskarnas samlade förmögenhet för andra kvartalet i rad. Hushållens tillgångar minskade med 60 miljarder kronor, vilket motsvarar en minskning med 0,3 procent under det första kvartalet 2018. Det kan jämföras med motsvarande period 2017 då tillgångarna växte med 2,7 procent. **Hushållens förmögenhet uppgår vid utgången av fjärde kvartalet till 17 888 miljarder kronor.** Nedgången beror främst på sjunkande fastighetstillgångar (-1,2 procent), medan räntetillgångarna ökade med 0,9 procent och aktietillgångarna var nästan oförändrade. Nettoförmögenheten sjönk och uppgår vid utgången av första kvartalet till 13 812 miljarder kronor. Nedgången i nettoförmögenheten för första kvartalet förklaras alltså främst av minskande fastighetstillgångar, men även de andra tillgångsslagen hade en relativt svag utveckling. Aktietillgångarna minskade med 1 miljard kronor, motsvarande minus 0,02 procent. Räntetillgångarna steg med 37 miljarder, motsvarande 0,9 procent. Det är samma ökningstakt som föregående kvartal. Det största tillgångsslaget, hushållens bostäder, sjönk med 96 miljarder kronor (- 1,3 procent) första kvartalet.

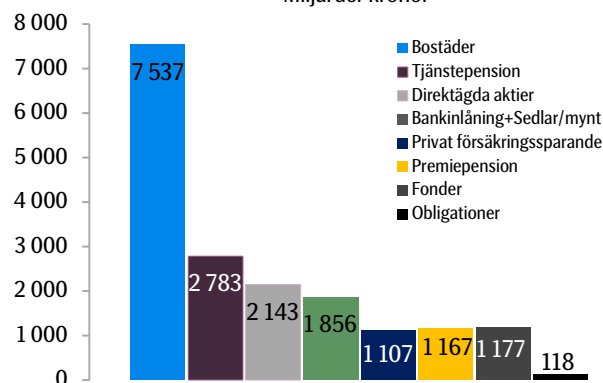
fördelas med 4 085 miljarder kronor i räntetillgångar, 6 191 miljarder kronor i aktierelaterade tillgångar och 7 612 miljarder kronor i fastigheter.

Nysparandet på fortsatt hög nivå

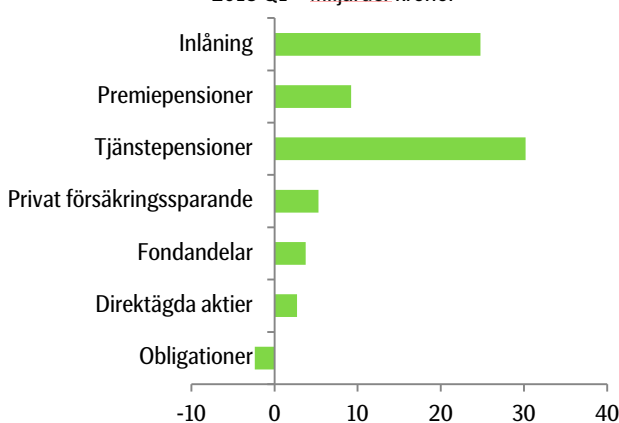
Hushållens nysparande är på en fortsatt hög nivå och landade första kvartalet på 73 miljarder kronor. Största nysparandet under kvartalet var tjänstepensioner med ett nysparande på 30 miljarder kronor. Det är på samma nivå som motsvarande kvartal föregående år. Därefter följer inlåning 25 miljarder och premiepension 9 miljarder. Nysparandet i fondandelar var 3,8 miljarder och nysparandet i obligationer var negativt för sjunde kvartalet i rad, -2,3 miljarder.

Hushållens förmögenhet per tillgångsslag
Miljarder kronor

Delar man in de svenska hushållens tillgångar i aktier, räntebärande och fastigheter, så är tillgångarna i fastigheter på en högre nivå än både aktier och räntebärande. Räntetillgångarna har sedan 2011 ökat i väsentligt lägre takt än aktietillgångarna, men för andra kvartalet i rad ökar räntetillgångarna (+0,9 procent) mer än aktietillgångarna (+0,0 procent). Tillgångarna

Hushållens nysparande
2018 Q1 – Miljarder kronor

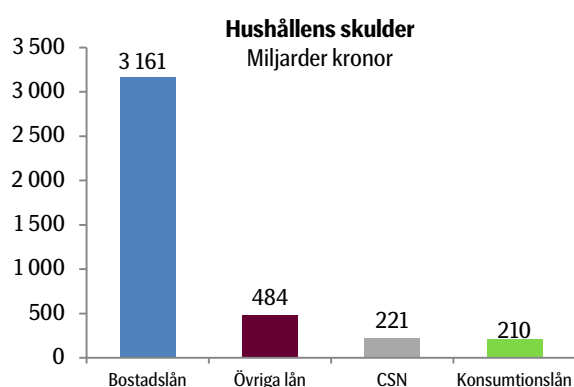

Fallande skuldökningstakt första kvartalet 2018

- **Skulderna ökade med måttliga 1,2 procent under första kvartalet 2018**
- **Bostadslånen ökade med 1,4 procent under kvartalet**
- **CSN-lånen ökade med 1,4 procent och konsumtionslånen med 1,6 procent under kvartalet**
- **Hushållens samlade skulder uppgick till 4 076 miljarder kronor**

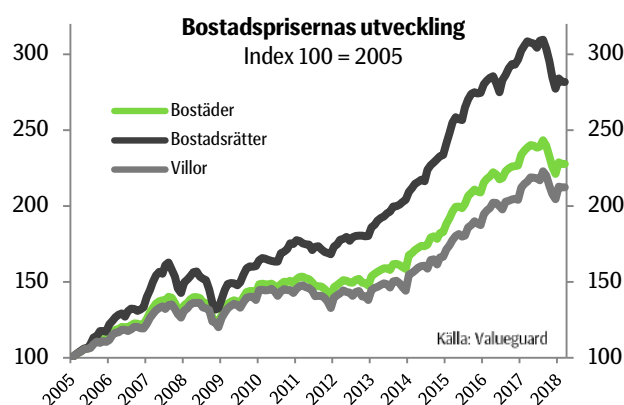
Hushållens samlade skulder uppgick vid utgången av **det första kvartalet till 4 076 miljarder kronor** efter att ha stigit med 49 miljarder kronor under kvartalet. Den sammantagna skulden motsvarar fyra svenska statsbudgetar eller nästan ett års BNP. **Skulderna består av bostadslån, studielån hos CSN, konsumtionskrediter och övriga lån hos finansbolag.** Dessa skulddelar utvecklas i olika takt och från olika nivåer och bidrar därmed i olika utsträckning till totalnoteringen.

Hushållens konsumtionslån utgör fortsatt den minsta delen av skulderna på aggregerad nivå. Den står för drygt 5,2 procent av hushållens hela skuldstock och ökade under första kvartalet med 3 miljarder kronor (1,6 procent). Det är något lägre ökningstakt än under fjärde kvartalet 2017 men samma ökningstakt som tidigare års första kvartal.

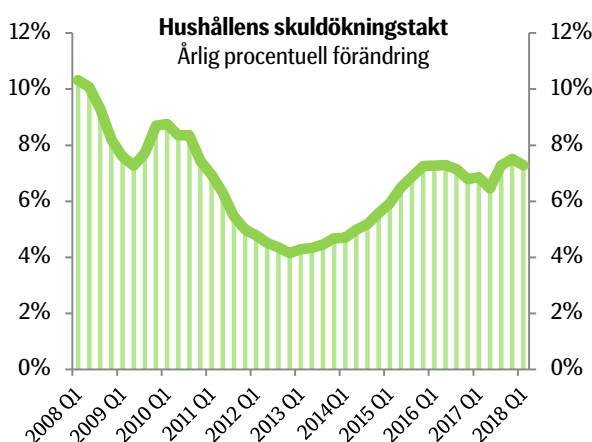

Den största delen av lånestocken är bostadslån som fortsätter att växa, dock i något lägre årstakt. **Bostadslånen utgör 77,6 procent av hela skuldstocken och ökade med 1,4 procent under det första kvartalet.** Det innebär en nedgång jämfört med föregående kvartal, men i förhållande till hela skuldstocken ökar bostadslånens andel med 0,2 procentenheter. Under första kvartalet var det **konsumtionslånen som växte snabbast med en ökningstakt på 1,6 procent.** Kategorin Övriga lån minskade

med 0,2 procent och definieras som utlåning till företagshushåll exklusive bostadslån samt all utlåning till hushållens icke vinstdrivande organisationer.

Hushållens skuldökning som årlig procentuell förändring minskade något under första kvartalet men ligger fortfarande kvar på en hög nivå, 7,3 procent. Den kvartalsvisa ökningstakten på 1,2 procent för första kvartalet är 0,2 procentenheter lägre än motsvarande kvartal föregående år. **Sammantaget innebär det en ökning på drygt 7,3 procent i årstakt för hela skuldstocken, vilket är den tredje högsta ökningstakten sedan utgången av 2010, men samma ökningstakt som tredje kvartalet 2017.**

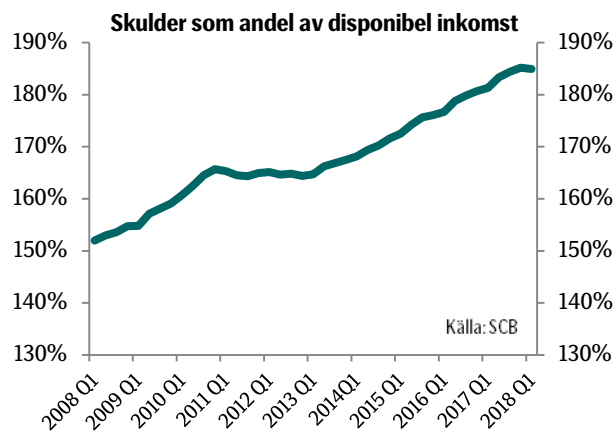

Hushållens minskande tillgångar ger ökad skuldkvot

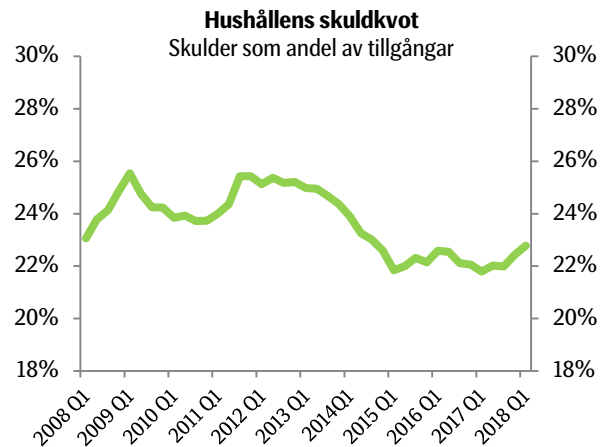
- **Skuldkvoten ökar till 22,8 procent**
- **Räntekvoten minskar till 3,8 procent**
- **Skulderna som andel av disponibel inkomst ligger kvar på 185 procent**

Hushållens skuldkvot, de aggregerade skulderna som andel av de aggregerade tillgångarna, steg under det första kvartalet till 22,8 procent. **Hushållens skuldkvot har nu stigit de fyra senaste kvartalen. Skuldkvoten har inte legat på en så hög nivå sedan tredje kvartalet 2014 (23,0 procent).** Skulderna ökade under det första kvartalet med 1,2 procent, vilket är en lägre ökningstakt jämfört med föregående kvartal (1,8 procent).

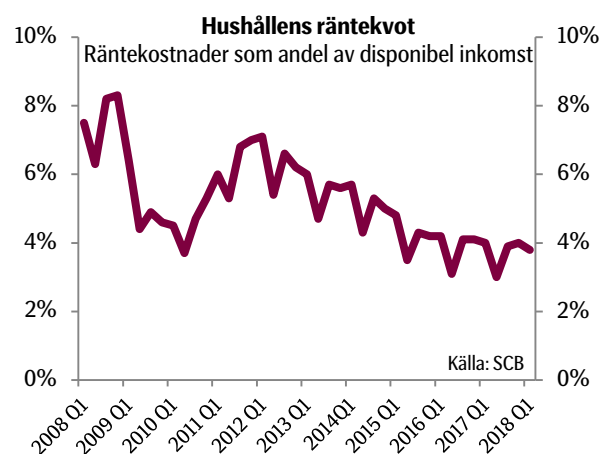
Om man i stället tittar på hushållens skulder som andel av disponibel inkomst, ligger den kvar på samma nivå som föregående kvartal, **185 procent**. Hushållens skulder fortsatte även under första kvartalet att vara ett omdiskuterat ämne, inte minst i samband med bostadsprisernas utveckling och Finansinspektionens införande av det nya skärpta amorteringskrav som trädde ikraft den 1 mars.

I SEBs Sparbarometer studerar vi skulderna både i förhållande till hushållens disponibla inkomst och till de samlade tillgångarna. Det ena måttet är inte mer korrekt än det andra men analysen av hushållens skuldsättning blir inte komplett utan att också tillgångssidan inkluderas. Det är viktigt att förstå hela tillgångssidan och hela hushållens balansräkning när hushållens skuldsättning analyseras.

För att få en helhetsbild av hushållens skuldsättning är ett tredje och kompletterande mått också viktigt, den så kallade **räntekvoten**. Räntekvoten mäter relationen mellan hushållens ränteutgifter och hushållens disponibla inkomster. De senaste årens låga och sjunkande räntor har gjort att räntekvoten fallit trots att skulderna stigit. För det första kvartalet 2018 noterades räntekvoten till 3,8 procent. Föregående kvartal var den 4,0 procent och även jämfört med motsvarande kvartal föregående år, minskade räntekvoten med 0,2 procentenheter, från 4,0 procent.

De svenska hushållens skuldsituation ser alltså olika ut beroende på vilket mått man använder. Det som är gemensamt för dem är att de aggregerade skulderna stigit under hela mätperioden. Avgörande för hur måtten förändrats över tid har alltså inte varit om skulderna gått upp eller ner, utan hur de disponibla inkomsterna, det generella ränteläget och hushållens tillgångar har utvecklats.

Definitioner:

- **Tillgångar** = Bostäder, direktägda aktier, tjänstepensioner, privat försäringssparande, fonder, inlåning (inkl. bankkonto, riksgäldsspar, sedlar och mynt), premiepensionssparande och obligationer
- **Bostäder** = Taxeringsvärde enligt Skatteverkets typkoder, fastighetsprisindex och marknadsvärdesberäkning. Observera att justering gjorts gentemot tidigare kvartal då Skatteverket justerat sina definitioner och typkoder
- **Skulder** = Bostads-, konsumtions-, CSN- och övriga lån
- **Nettoförmögenheten** = Tillgångar - skulder
- **Skuldkvot** = Skulder/Tillgångar
- **Nysparande** = Nettotransaktioner i respektive kategori

Källor:

- Pensionsmyndigheten
 - SEB
 - Svensk Försäkring
 - Statistiska centralbyrån (SCB)
 - IMF
 - Eurostat
-

Denna rapport publicerades 20 juni 2018

Jens Magnusson
Privatekonom
+ 46 8 676 91 18

Frank Hojem
Presskontakt
+46 8 763 99 47

Susanne Eliasson
Analytiker
+46 8 763 65 88

Stefan Winberg, ansvarig för sammanställningen
08-763 67 31
stefan.winberg@seb.se

SEB Privatekonomi, AS8, SE-169 79 Solna
